

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ABDULKERİM KAÇIRAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/15590)

Karar Tarihi: 23/2/2017

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

- Başkan** : Engin YILDIRIM
Üyeler : Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Recai AKYEL
Raportör Yrd. : Ceren Sedef EREN
Başvurucular : 1. Mehmet KAMER
2. Sinan AKDEMİR
3. Mehmet KEŞ
4. Hamza KANAT
5. Hasan AKAR
6. Mahmut KONACAK
7. Mehmet Eyyüp AKDEMİR
8. Kazım AKDEMİR
9. Hamo AKAR
10. Salih KANAT
11. Mustafa KAMER
12. Mehmet ATAY
13. Osman KAMER
14. Eyyüp KAÇMAZ
15. Abdulkerim KAÇIRAN
16. Halil AKDEMİR
17. Ferit AKDEMİR
18. İsmail AKDEMİR
19. Ali KANAT
20. Mustafa KANAT
Vekili : Av. Resul AYDIN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 19/9/2014 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmiştir.
5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
7. Başvurucular Sinan Akdemir, Kazım Akdemir, Hamo Akar, Salih Kanat, Eyyüp Kaçmaz, Abdulkerim Kaçırın ve İsmail Akdemir'in doğrudan kendilerinin; başvurucular Mehmet Kamer ve Osman Kamer'in babaları olan murislerinin; başvuru Hasan Akar'ın babası olan murisinin; başvuru Mahmut Konacak'ın babası olan murisinin; başvuru Mehmet Eyyüp Akdemir'in babası olan murisinin; başvuru Mustafa Kamer'in babası olan murisinin; başvurucular Halil Akdemir ve Ferit Akdemir'in babaları olan murisleri ile başvurucular Hamza Kanat, Ali Kanat ve Mustafa Kanat'ın babaları olan murislerinin birlikte 26/10/1989 tarihinde Siverek Kadastro Mahkemesinde açtıkları kadastro tespitine itiraz davası anılan Mahkemenin kapatılması üzerine Şanlıurfa Kadastro Mahkemesine gönderilmiş ve söz konusu dava yerel Mahkeme aşamasında derdest durumdadır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

8. Mahkemenin 23/2/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:
9. Başvurucular, makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

A. Başvurucular Mehmet Keş ve Mehmet Atay Yönünden

10. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 46. maddesine göre Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunması için başvuruya konu edilen ve ihlale yol açtığı ileri sürülen kamusal eylem veya işlemde başvuru kişinin *kişisel olarak* ve *doğrudan* etkilenmiş olması gerekir (*Onur Doğanay*, B. No: 2013/1977, 9/1/2014, §§ 42-45).

11. Somut olayda başvurucuların, uzun sürmesi nedeniyle şikâyet ettikleri davada taraf sıfatlarının bulunmadığı, dolayısıyla başvurucuların ihlale neden olduğunu ileri sürdükleri kamusal işlem veya eylemde kişisel olarak etkilenmedikleri anlaşılmaktadır.

12. Açıklanan nedenlerle başvurunun, başvurucular Mehmet Keş ve Mehmet Atay yönünden diğer kabul edilebilirlik koşulları bakımından incelenmeksizin *kişi bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Esas Yönünden

13. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, B. No: 2012/13, 2/7/2013, §§ 50, 52).

14. Başvuruya konu dava, bir kısım başvurucuların murislerinden intikalle takip etmekte oldukları bir uyuşmazlık olup bu yönüyle makul süre değerlendirmesi bakımından

dikkate alınacak sürenin başlangıç anı, mirasçının yargılamaya katıldığı an değil somut olayda muris açısından değerlendirmeye esas alınan sürenin başlangıç anıdır (*Gülseren Gürdal ve diğerleri*, B. No: 2013/1115, 5/12/2013, § 51).

15. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvuruçunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, §§ 41-45).

16. Anılan ilkeler ve Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında somut olayda yaklaşık 27 yıllık yargılama süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.

17. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

18. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Esas inceleme sonunda, başvuruçunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."

19. Başvuruçular, manevi tazminat talebinde bulunmuşlardır.

20. Somut olayda makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

21. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında, şikâyet konusu davadaki taraf sayısı ve başvuruçular murislerinin tüm mirasçılarının sayısı da dikkate alınarak başvuruçular Sinan Akdemir, Kazım Akdemir, Hamo Akar, Salih Kanat, Eyyüp Kaçmaz, Abdulkerim Kaçıran ve İsmail Akdemir'e ayrı ayrı net 27.000 TL; başvuruçular Hasan Akar, Mehmet Kamer ve Osman Kamer'e ayrı ayrı net 9.000 TL; başvuruçular Mehmet Eyyüp Akdemir ve Mustafa Kamer'e ayrı ayrı net 3.850 TL; başvuruçular Mahmut Konacak, Halil Akdemir ve Ferit Akdemir'e ayrı ayrı net 3.000 TL; başvuruçular Hamza Kanat, Ali Kanat ve Mustafa Kanat'a ise ayrı ayrı net 2.500 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

22. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvuruçular Sinan Akdemir, Kazım Akdemir, Hamo Akar, Salih Kanat, Eyyüp Kaçmaz, Abdulkerim Kaçıran, İsmail Akdemir, Hasan Akar, Mehmet Kamer, Osman Kamer, Mehmet Eyyüp Akdemir, Mustafa Kamer, Mahmut Konacak, Halil Akdemir, Ferit Akdemir, Hamza Kanat, Ali Kanat ve Mustafa Kanat'a müştereken ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvuruçular Mehmet Keş ve Mehmet Atay yönünden başvurunun *kişi bakımından yetkisizlik* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Diğer başvuruçular yönünden Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvuruçular Sinan Akdemir, Kazım Akdemir, Hamo Akar, Salih Kanat, Eyyüp Kaçmaz, Abdulkerim Kaçıran ve İsmail Akdemir'e ayrı ayrı net 27.000 TL; başvuruçular

Başvuru Numarası : 2014/15590

Karar Tarihi : 23/2/2017

Hasan Akar, Mehmet Kamer ve Osman Kamer'e ayrı ayrı net 9.000 TL; başvuruçular Mehmet Eyyüp Akdemir ve Mustafa Kamer'e ayrı ayrı net 3.850 TL; başvuruçular Mahmut Konacak, Halil Akdemir ve Ferit Akdemir'e ayrı ayrı net 3.000 TL; başvuruçular Hamza Kanat, Ali Kanat ve Mustafa Kanat'a ise ayrı ayrı net 2.500 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvuruçular Sinan Akdemir, Kazım Akdemir, Hamo Akar, Salih Kanat, Eyyüp Kaçmaz, Abdülkerim Kaçıran, İsmail Akdemir, Hasan Akar, Mehmet Kamer, Osman Kamer, Mehmet Eyyüp Akdemir, Mustafa Kamer, Mahmut Konacak, Halil Akdemir, Ferit Akdemir, Hamza Kanat, Ali Kanat ve Mustafa Kanat'a MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvuruçunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Şanlıurfa Kadastro Mahkemesine (E.2013/26) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 23/2/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Recai AKYEL